

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

AGRICULTURAL UNIVERSITY OF ATHENS

Γεωργική Εκπαίδευση

Θεματική ενότητα 1 2/2

Όνομα καθηγητή: **Αλέξανδρος Κουτσούρης**

Τμήμα: **Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΜΑΘΗΣΙΑΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Οι φοιτητές/τριες πρέπει να είναι ικανοί/ες:

- α) να διακρίνουν βασικές έννοιες (παιδεία, εκπαίδευση, μόρφωση, κουλτούρα)
- β) να εξηγούν τη χρησιμότητα της τεχνικής-επαγγελματικής εκπαίδευσης των απασχολούμενων στη γεωργία,
- γ) να διακρίνουν μεταξύ αφενός γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης και αφετέρου εκπαίδευσης και κατάρτισης

Λέξεις κλειδιά

- ΠΑΙΔΕΙΑ
- ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΜΟΡΦΩΣΗ
- ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ
- ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
- ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (1/2)

- Δραστηριότητες που στοχεύουν στην ανάπτυξη της γνώσης, των δεξιοτήτων, των ηθικών αξιών και της κατανόησης η οποία απαιτείται σε όλες τις όψεις της ζωής, παρά γνώσης και δεξιοτήτων που συνδέονται με ένα περιορισμένο πεδίο δραστηριότητας.
- Εμπλέκει τη μελέτη των κοινωνιών και των νόμων της φύσης, καθώς και την απόκτηση γλωσσικών και άλλων δεξιοτήτων οι οποίες είναι βασικές στη μάθηση, την προσωπική ανάπτυξη, τη δημιουργικότητα και την επικοινωνία.

ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ (2/2)

- Η διαδικασία με την οποία τα άτομα βοηθούνται στο να επιτύχουν καλύτερο έλεγχο πάνω στη ζωή τους, το περιβάλλον, τις συνθήκες της ζωής τους καθώς και να αναπτύξουν ικανότητες που θα τους επιτρέψουν ένα τέτοιο έλεγχο

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Μια σχεδιασμένη διαδικασία για την τροποποίηση στάσεων, γνώσεων ή δεξιοτήτων, μέσω εμπειριών μάθησης, με σκοπό την επίτευξη αποτελεσματικής εκτέλεσης μιας δραστηριότητας ή εύρους δραστηριοτήτων.

ΓΕΝΙΚΗ – ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Η γενική εκπαίδευση ασχολείται περισσότερο με την απόκτηση γνώσης ενώ η τεχνική εκπαίδευση με την εφαρμογή της γνώσης.
- Τέσσερις περιοχές διαφοροποίησης:
- α) ο βαθμός κατά τον οποίο οι αντικειμενικοί σκοποί μπορεί να προσδιοριστούν με όρους συμπεριφοράς
- β) ο χρόνος που απαιτείται για την επίτευξη των σκοπών αυτών
- γ) οι μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης
- δ) το υλικό (η ύλη) προς μάθηση

ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- ένα οργανωμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα που συμπεριλαμβάνει τη γεωργική παραγωγή, τη διαχείριση της εκμετάλλευσης και τις σχετικές υπηρεσίες, την κατασκευή και προμήθεια του μηχανολογικού εξοπλισμού και των λοιπών εισροών, τη μεταποίηση, αποθήκευση και εμπορία των παραγόμενων πρώτων υλών, την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και τη συνδεδεμένη με τα αντικείμενα αυτά έρευνα και εκπαίδευση

Οφέλη της Γ. Εκπαίδευσης (1/3)

- διδάσκει στο γεωργό νέες πρακτικές (που θα χρησιμοποιήσει αργότερα)
- παρακινεί το ενδιαφέρον του γεωργού για τις σύγχρονες επιστημονικές μεθόδους
- διευκολύνει το γεωργό να κατανοήσει τις επιστημονικές μεθόδους και αυξάνει την ικανότητά του για αφηρημένη σκέψη
- παρακινεί την επαφή μεταξύ γεωργών και διάφορων πηγών πληροφόρησης
- κάνει τους γεωργούς λιγότερο σκεπτικιστές σε σχέση με τις καινοτομίες και πιο δεκτικούς σε 'αλλαγές'
- εξοπλίζει τους γεωργούς με μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση και ευχέρεια στη συζήτηση των προβλημάτων τους με επιστήμονες και άλλες πηγές πληροφόρησης

Οφέλη της Γ. Εκπαίδευσης (2/3)

- βελτιώνει τις στάσεις των γεωργών απέναντι στις σύγχρονες πρακτικές και διευκολύνει την παραμονή των διαδόχων τους στη γεωργία
- έχει ευνοϊκή επίδραση στην υιοθέτηση νέων πρακτικών
- ως διαδικασία «διαμόρφωσης», επηρεάζει τη γενικότερη (πολύπλευρη) ανάπτυξη του γεωργού
- έχει θετικό αντίκτυπο στην παραγωγικότητα και τα οικονομικά της εκμετάλλευσης
- μπορεί να οδηγήσει σε μεγαλύτερη συμμετοχή στα κοινά (και επέκταση των ωφελειών στην τοπική, τουλάχιστον, κοινωνία)
- μπορεί να οδηγήσει στην ανάληψη ηγετικών ευθυνών
- καλλιεργεί τις κριτικές ικανότητες του γεωργού διευκολύνοντας τη λήψη αποφάσεων

Οφέλη της Γ. Εκπαίδευσης (3/3)

- Η γεωργική εκπαίδευση έχει αποδειχτεί ως η πιο σημαντική δύναμη στη διαμόρφωση του (επιθυμητού) τύπου προοδευτικού, κοσμοπολίτη και παραγωγικού γεωργού που χρειάζεται κάθε χώρα
- Το ανθρώπινο στοιχείο έχει καθοριστική σημασία στη διαδικασία της αγροτικής αλλαγής και προόδου. Σωστά προσαρμοσμένη στις τοπικές ανάγκες και συνθήκες, η γεωργική εκπαίδευση-κατάρτιση είναι παράγοντας-κλειδί για την αγροτική ανάπτυξη και ολοκληρωμένο συστατικό της όλης αναπτυξιακής διαδικασίας

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (1/4)

- Α. η έρευνα και η εκπαίδευση-κατάρτιση έχουν δώσει (ανισόρροπα) μεγάλο βάρος στα τεχνικά ζητήματα της γεωργικής παραγωγής σε βάρος των κοινωνικο-οικονομικών πλευρών της
- Β. η επαγγελματική εκπαίδευση-κατάρτιση δεν προετοιμάζει επαρκώς τους (μέλλοντες) γεωργούς για το δύσκολο ρόλο του «επιχειρηματία» που έχει να παράγει και να προμηθεύσει αγορές που είναι ασταθείς, με δομικά πλεονάσματα, κλπ.
- Γ. οι (εκπαιδευόμενοι) γεωργοί δεν προετοιμάζονται να αντιμετωπίσουν την πρόκληση της συλλογική – συνεταιριστικής δράσης.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (2/4)

- Εκτός λοιπόν από τις τεχνικές πληροφορίες-γνώσεις πρέπει να καλλιεργούνται και οι πνευματικές και ηθικές ικανότητες, όπως π.χ. η κοινωνική υπευθυνότητα, η αίσθηση του δικαίου, η ωριμότητα, η ευελιξία, η ορθολογικότητα, ο σεβασμός στο περιβάλλον, κλπ. Απαιτούνται λοιπόν:
  - α. η βελτίωση της ικανότητας σχεδιασμού – διαχείρισης (και κατανόησης-διασύνδεσης των σχετικών εννοιών)
  - β. η βελτίωση της τεχνικοοικονομικής αποτελεσματικότητας (γνώση και κατανόηση, παρατήρηση, κλπ.)
  - γ. η βελτίωση των δεξιοτήτων (χειρισμός μηχανημάτων, κλπ.)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (3/4)

- Η επαγγελματική κατάρτιση των γεωργών (πρέπει να) συμπεριλαμβάνει τρεις αδιαχώριστες πλευρές: την τεχνική, την οικονομική και την κοινωνική.
- Ατομικές ικανότητες (προσόντα):
- πνευματική οξύτητα, ικανότητα κρίσης, ικανότητα αναγνώρισης συσχετίσεων, ικανότητα λήψης αποφάσεων, ικανότητα σχεδιασμού ...
- Κοινωνικές ικανότητες (προσόντα):
- ικανότητα συνεργασίας, άνεση στις σχέσεις, ικανότητα επικοινωνίας ...

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ (4/4)

- Παραδόξως, τα προβλήματα της γεωργικής εκπαίδευσης δεν είναι κυρίως εκπαιδευτικά αλλά σχετίζονται με την επίλυση οικονομικών, τεχνικών και κοινωνικών προβλημάτων όπως, μεταξύ άλλων, του συστήματος γαιοκτησίας, των χρήσεων γης, των οικονομικών και της εμπορίας, της έρευνας και ανάπτυξης, κλπ.

Η ανισότητα στην ελληνική εκπαίδευση

- Η υστέρηση των αγροτικών και άλλων περιοχών σε σχέση με τις εκπαιδευτικές επιδόσεις (απόσυρση από την εκπαίδευση, εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση)
- Θεωρίες για τα αίτια της υστέρησης

Βιβλιογραφία 1/3

- FAO, UNESCO & ILO (1970) World Conference on Agricultural Education and Training Report. (Copenhagen, 28/7 – 8/8/1970). Rome: FAO.
- Foster, P. and Sheffield, J.S. (eds.) (1973) Education and Rural Development. London: Evans Br. Ltd.
- Kenney, J., Donnelly, E., and Reid, M. (1983) Manpower Training and Development. London: Institute of Personnel management.
- Persell, C.H. (1977) Education and Inequality. London: The Free Press.
- Sharp, R. (1980) Knowledge, Ideology and the Politics of Schooling. London: Routledge & Kegan Paul.
- Stenhouse, D. (1985) Active Philosophy in Education and Science. London: George Allen & Unwin.

Βιβλιογραφία 2/3

- Talbert, A., Vaughn, R., Croom, B. and Lee, J. (2007) Foundations of Agricultural Education. Danville, ILL.: Professional Education Publications Inc.
- Thuemmel, W.L. (1977) The role of agricultural education in national development. Springfield College, MA.
- UNESCO (1964) Education and Agricultural Development. Paris: UNESCO.
- Αθανασούλα-Ρέππα, Α. (1999) Η Δευτεροβάθμια Τεχνική & Επαγγελματική Εκπαίδευση 7 Η Περιφερειακή της Διάσταση στην Ελλάδα. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
- Κάτσικας, Χ. και Θεριανός, Κ. (2007) Ιστορία της Νεοελληνικής Εκπαίδευσης. Αθήνα: Σαββάλας.
- Κάτσικας, Χ. και Θεριανός, Κ. (2005) Η Εκπαίδευση της Αμάθειας. Αθήνα: Gutenberg.

Βιβλιογραφία 3/3

- Κάτσικας, Χ. και Καββαδίας, Γ. (1998) Κρίση του Σχολείου και Εκπαιδευτική Πολιτική. Αθήνα: Gutenberg.
- Κάτσικας, Χ. και Καββαδίας, Γ. (1994) Η Ανισότητα στην Ελληνική Εκπαίδευση. Αθήνα: Gutenberg.
- Κυπριανός, Π. (2004) Συγκριτική Ιστορία της Ελληνικής Εκπαίδευσης. Αθήνα: Εκδόσεις Βιβλιόραμα.
- Κωτσίκης, Β. (2000) Εισαγωγή στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση. Αθήνα: Εκδόσεις Έλλην.
- Μανακόρντα, Μ. (1973) Για μια Σύγχρονη Παιδαγωγική. Αθήνα: Οδυσσέας.
- Μπουζάκης, Σ. (2005) Νεοελληνική Εκπαίδευση (1821-1998). Αθήνα: Gutenberg.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

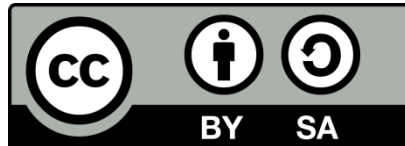
Σημείωμα Αναφοράς

- Copyright Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 2014. Τμήμα Αγροτικής Οικονομίας και Ανάπτυξης, Αλέξανδρος Κουτσούρης. «Γεωργική Εκπαίδευση». Έκδοση: 1.0. Αθήνα 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<https://mediasrv.aua.gr/eclass/courses/OCDAERD100/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά, Παρόμοια Διανομή 4.0 [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων, π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Η άδεια αυτή ανήκει στις άδειες που ακολουθούν τις προδιαγραφές του Ορισμού Ανοικτής Γνώσης [2], είναι ανοικτό πολιτιστικό έργο [3] και για το λόγο αυτό αποτελεί ανοικτό περιεχόμενο [4].

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

[2] <http://opendefinition.org/okd/ellinika/>

[3] <http://freedomdefined.org/Definition/EI>

[4] <http://opendefinition.org/buttons/>

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
  - το Σημείωμα Αδειοδότησης
  - τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
  - το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)
- μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.